

SBÍRKA ZÁKONŮ

ČESKÁ REPUBLIKA

Částka 43

Rozeslána dne 11. dubna 2003

Cena Kč 17,10

O B S A H:

104. Nařízení vlády o použití prostředků Státního fondu rozvoje bydlení formou dotace ke krytí části nákladů spojených s výstavbou bytů pro fyzické osoby postižené povodněmi v roce 2002
 105. Vyhláška o vyhlášení Národní přírodní památky Zbrašovské aragonitové jeskyně a stanovení bližších podmínek její ochrany
 106. Nález Ústavního soudu ze dne 26. března 2003 ve věci ústavní stížnosti proti usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. října 2002 sp. zn. 15 Tz 47/2002
-

104

NAŘÍZENÍ VLÁDY

ze dne 19. března 2003

o použití prostředků Státního fondu rozvoje bydlení formou dotace ke krytí části nákladů spojených s výstavbou bytů pro fyzické osoby postižené povodněmi v roce 2002

Vláda nařizuje podle § 9 zákona č. 211/2000 Sb., o Státním fondu rozvoje bydlení a o změně zákona č. 171/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky ve věcech převodů majetku státu na jiné osoby a o Fondu národního majetku České republiky, ve znění pozdějších předpisů, k provedení § 3 odst. 1 písm. c) tohoto zákona:

§ 1

Předmět úpravy

Toto nařízení upravuje rozsah a podmínky poskytování a použití dotací, které jsou obcím poskytovány z prostředků Státního fondu rozvoje bydlení (dále jen „Fond“) na podporu výstavby nájemních bytů pro fyzické osoby postižené povodněmi v roce 2002.

§ 2

Vymezení pojmů

V tomto nařízení se rozumí

- a) nájemním bytem byt určený k uspokojování bytových potřeb fyzických osob formou nájmu bytu, je-li tento byt v bytovém domě,¹⁾ nebo v rodinném domě,²⁾
- b) výstavbou nájemních bytů
 - 1. výstavba bytového domu¹⁾ nebo rodinného domu²⁾ s nájemními byty,
 - 2. změna stavby, kterou vznikne nový nájemní byt z prostor sloužících k jiným účelům než k bydlení, nebo

3. nástavba nebo přístavba, pokud jimi vznikne nový nájemní byt,

- c) fyzickou osobou postiženou povodní fyzická osoba, která byla ke dni vyhlášení krizového stavu³⁾ pro příslušné území v důsledku povodně v roce 2002 nájemcem bytu nebo jej užívala z jiného právního důvodu nebo byla vlastníkem rodinného domu,²⁾ bytového domu¹⁾ nebo bytu ve vlastnictví podle zvláštního právního předpisu,⁴⁾ ve kterém trvale bydlela a na který bylo vydáno pravomocné rozhodnutí o odstranění stavby,⁵⁾ nebo který byl v souvislosti s povodní zničen nebo v rámci záchranných prací odstraněn,⁶⁾
- d) postiženou obcí obec, na jejímž území byl vyhlášen krizový stav³⁾ v důsledku povodně v roce 2002,
- e) pořizovací cenou bytu cena zjištěná podle zvláštního právního předpisu⁷⁾ o oceňování majetku.

Podmínky poskytnutí a použití dotace

§ 3

Dotaci lze poskytnout obci, na jejímž území se provádí výstavba nájemních bytů do vlastnictví nebo spoluvlastnictví obce pro fyzické osoby postižené povodní, pokud výstavba nájemních bytů bude zahájena nejpozději do konce roku 2003 a jsou-li splněny tyto podmínky:

- a) obec má pravomocné územní rozhodnutí, je-li pro

¹⁾ § 3 písm. b) vyhlášky č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu.

²⁾ § 3 písm. c) vyhlášky č. 137/1998 Sb.

³⁾ Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění zákona č. 320/2002 Sb.

⁴⁾ Zákon č. 72/1994 Sb., kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k budovám a některé vlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorům a doplňují některé zákony (zákon o vlastnictví bytů), ve znění zákona č. 273/1994 Sb., nálezu Ústavního soudu uveřejněného pod č. 280/1996 Sb., zákona č. 97/1999 Sb., zákona č. 103/2000 Sb., zákona č. 229/2001 Sb., zákona č. 451/2001 Sb. a zákona č. 320/2002 Sb.

⁵⁾ § 88 odst. 1 písm. a), § 88 odst. 4 a § 91 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění zákona č. 83/1998 Sb.

⁶⁾ § 19 zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů.
§ 137a zákona č. 50/1976 Sb., ve znění zákona č. 422/2002 Sb.

⁷⁾ § 2 odst. 3 písm. a) zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku).

- navrhovanou stavbu požadováno,⁸⁾ pokud od jeho vydání stavební úřad neupustil,⁹⁾
- b) pozemek, na kterém bude výstavba nájemních bytů provedena, je ve vlastnictví obce nebo státu, pokud je tento pozemek ve správě Pozemkového fondu České republiky,
- c) budova,¹⁰⁾ ve které vzniknou nájemní byty, musí být
1. ve vlastnictví obce,
 2. v podílovém spoluvlastnictví obce a právnické osoby, která není založena za účelem podnikání,¹¹⁾ pokud obec provádí výstavbu nájemních bytů na základě smlouvy o sdružení, přičemž spoluvlastnický podíl obce musí být nejmeně 51 %, nebo
 3. v podílovém spoluvlastnictví obce a bytového družstva založeného za účelem uspokojování bytových potřeb členů družstva výstavbou nájemních bytů, pokud obec provádí výstavbu nájemních bytů na základě smlouvy o sdružení, přičemž spoluvlastnický podíl obce musí být nejmeně 51 %,
- d) zhotovitel stavby je vybrán v souladu se zvláštním právním předpisem o zadávání veřejných zakázek,¹²⁾
- e) na stavbu, jejíž celkové investiční náklady přesahují 20 000 000 Kč, má zhotovitel stavby zavedený systém řízení jakosti v souladu s českou státní normou,¹³⁾
- f) stavba splňuje požadavky na měrnou spotřebu tepla stanovené zvláštním právním předpisem,¹⁴⁾
- g) kolaudační rozhodnutí na stavbu nabude právní moci nejpozději do 3 let ode dne uzavření smlouvy o poskytnutí dotace.

§ 4

Podmínkou, za níž se dotace poskytuje, dále je, že obec

- a) nepřevede po dobu 20 let ode dne nabytí právní

- moci kolaudačního rozhodnutí vlastnictví bytového domu,¹⁾ rodinného domu²⁾ nebo bytu⁴⁾ ani jejich spoluvlastnický podíl na jinou osobu,
- b) neprovede po dobu 20 let ode dne nabytí právní moci kolaudačního rozhodnutí změnu užívání nájemního bytu k jiným účelům než k bydlení a po tuto dobu zůstane byt nájemním bytem,
- c) nestanoví nájemné z nájemního bytu, na který byla poskytnuta dotace, vyšší než součin pořizovací ceny bytu a měsíčního koeficientu 0,00333; takto stanovené nájemné může obec každoročně k 1. červenci, nejdříve však po 12 měsících, upravit mírou inflace vyjádřenou přírůstkem průměrného indexu spotřebitelských cen za 12 měsíců posledního kalendářního roku proti průměru 12 měsíců předposledního kalendářního roku a zveřejněnou Českým statistickým úřadem,
- d) nejpozději do 6 měsíců ode dne nabytí právní moci kolaudačního rozhodnutí uzavře nájemní smlouvu k nájemnímu bytu, na který byla poskytnuta dotace, pouze s fyzickou osobou postiženou povodní, pokud tato osoba nepožádala o poskytnutí úvěru z Fondu podle zvláštního právního předpisu.¹⁵⁾

§ 5

Výše dotace

Dotaci lze poskytnout do výše 600 000 Kč na výstavbu jednoho nájemního bytu.

§ 6

Postup při poskytování dotace

(1) Dotaci lze poskytnout obci na základě písemné žádosti podané u Fondu, anebo u Ministerstva pro místní rozvoj v rámci Programu finanční podpory na výstavbu nájemních bytů pro občany postižené povodněmi v roce 2002, pokud žádosti podané v rámci tohoto programu nebylo vyhověno.

- (2) K písemné žádosti obec přikládá

⁸⁾ § 32 odst. 1 zákona č. 50/1976 Sb., ve znění zákona č. 83/1998 Sb.

⁹⁾ § 137a odst. 3 písm. b) zákona č. 50/1976 Sb., ve znění zákona č. 422/2002 Sb.

¹⁰⁾ § 3 písm. a) vyhlášky č. 137/1998 Sb.

¹¹⁾ § 2 odst. 1 obchodního zákoníku.

§ 46 odst. 2 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění zákona č. 313/2002 Sb.

¹²⁾ Zákon č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění zákona č. 148/1996 Sb., zákona č. 93/1998 Sb., zákona č. 28/2000 Sb., zákona č. 256/2000 Sb., zákona č. 39/2001 Sb., zákona č. 142/2001 Sb., zákona č. 130/2002 Sb., zákona č. 211/2002 Sb., zákona č. 278/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 424/2002 Sb. a zákona č. 517/2002 Sb.

¹³⁾ ČSN EN ISO 9002.

¹⁴⁾ Vyhláška č. 291/2001 Sb., kterou se stanoví podrobnosti účinnosti užití energie při spotřebě tepla v budovách.

¹⁵⁾ Nařízení vlády č. 396/2002 Sb., o použití prostředků Státního fondu rozvoje bydlení formou úvěru na úhradu části nákladů spojených s výstavbou bytu fyzickými osobami postiženými povodněmi v roce 2002, ve znění nařízení vlády č. 446/2002 Sb.

- a) pravomocné územní rozhodnutí, je-li pro navrhovanou výstavbu požadováno,⁸⁾ pokud stavební úřad od jeho vydání neupustil,⁹⁾
- b) jde-li o změnu stavby nebo přístavbu a nástavbu, výpis z katastru nemovitostí o vlastnictví bytového domu¹⁾ nebo rodinného domu,²⁾ v němž je výstavba nájemních bytů prováděna,
- c) výpis z katastru nemovitostí o vlastnictví pozemku, na němž má být výstavba nájemních bytů prováděna,
- d) doklad příslušného stavebního úřadu o počtu bytů v obci, na které bylo v důsledku povodně vydáno pravomocné rozhodnutí o odstranění stavby,⁵⁾ nebo které byly v souvislosti s povodní zničeny nebo v rámci záchranných prací odstraněny,⁶⁾
- e) prohlášení obce, že ke dni podání žádosti o dotaci nemá závazky po době splatnosti ve vztahu ke státnímu rozpočtu a státním fondům.
- b) stavební povolení s vyznačením dne, kdy nabylo právní moci,
- c) smlouvu o dílo s dodavatelem stavby,
- d) doklad, že dodavatel stavby má zavedený systém řízení jakosti v souladu s českou státní normou,¹³⁾ je-li to třeba podle § 3 písm. e),
- e) doklad o způsobu financování výstavby nájemních bytů,
- f) smlouvu o sdružení, provádí-li obec výstavbu nájemních bytů ve sdružení s právnickou osobou, která není založena za účelem podnikání,¹¹⁾ nebo s bytovým družstvem založeným za účelem zajišťování výstavby nájemních bytů určených k uspokojování bytových potřeb členů družstva,
- g) po dokončení stavby kolaudační rozhodnutí s vyznačením dne, kdy nabylo právní moci.

(3) Žádá-li o dotaci obec, která nebyla postižena povodní, přikládá písemnou dohodu s postiženou obcí, že nájemní byty, na které má být poskytnuta dotace, budou poskytnuty fyzickým osobám postiženým povodní.

(4) Není-li žádost úplná, vyzve Fond ve lhůtě 30 dnů ode dne obdržení žádosti obec, aby ji ve stanovené lhůtě doplnila.

(5) Dále obec doručí Fondu

- a) rozhodnutí zadavatele o výběru nejvhodnější nabídky,¹²⁾

§ 7

Kontrola a sankce

Pro kontrolu dodržování podmínek poskytnutí a použití dotace podle tohoto nařízení a uplatnění sankcí při neoprávněném použití nebo zadržení dotace se použijí zvláštní právní předpisy.¹⁶⁾

§ 8

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem jeho vyhlášení.

Předseda vlády:

PhDr. Špidla v. r.

Ministr pro místní rozvoj:

Mgr. Němec v. r.

¹⁶⁾ § 44 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění zákona č. 187/2001 Sb. a zákona č. 320/2001 Sb.

Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění zákona č. 309/2002 Sb. a zákona č. 320/2002 Sb.

105

VYHLÁŠKA

ze dne 28. března 2003

**o vyhlášení Národní přírodní památky Zbrašovské aragonitové jeskyně
a stanovení bližších podmínek její ochrany**

Ministerstvo životního prostředí stanoví podle § 79 odst. 3 písm. b) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, (dále jen „zákon“):

§ 1

Vyhlášení Národní přírodní památky Zbrašovské aragonitové jeskyně

(1) Vyhláší se Národní přírodní památka Zbrašovské aragonitové jeskyně (dále jen „národní přírodní památka“) a stanovují se bližší podmínky její ochrany.

(2) Předmětem ochrany je krasové území s komplexem Zbrašovských aragonitových jeskyní se všemi podzemními a povrchovými krasovými jevy, včetně výplně jeskyní, přírodních společenstev v jeskyních a přirozené hlubinné vývěry oxidu uhličitého.

§ 2

Vymezení národní přírodní památky

(1) Národní přírodní památka se rozkládá v ochranném pásmu a vnitřním území přírodních léčivých zdrojů I. stupně lázeňského místa¹⁾ Teplice nad Bečvou. Hranice národní přírodní památky je stanovena uzavřeným geometrickým obrazcem s přímými stranami, jehož vrcholy jsou určeny souřadnicemi udanými v platném souřadnicovém systému S-JTSK.²⁾ Seznam souřadnic jednotlivých vrcholů je uveden v příloze č. 1, a to v tom pořadí, jak po sobě následují v obrazci. Grafické znázornění území národní přírodní památky je obsaženo v příloze č. 2.

(2) Mapový podklad, v němž je zakresleno území národní přírodní památky, je kromě evidence v ústředním seznamu ochrany přírody³⁾ uložen na Ministerstvu životního prostředí, na Krajském úřadu Olomouckého kraje a na Obecním úřadu Teplice nad Bečvou.

§ 3

Bližší ochranné podmínky národní přírodní památky

V souladu s ustanovením § 35 odst. 1 a § 44 odst. 2 zákona se stanoví, že jen s předchozím souhlasem příslušného orgánu ochrany přírody³⁾ lze:

- a) provozovat pro veřejnost zpřístupněné části Zbrašovských aragonitových jeskyní, včetně prodejních a jiných služeb s tím souvisejících,
- b) provádět výzkumnou činnost v jeskyních, jež nezpůsobí změny či poškození národní přírodní památky,⁴⁾
- c) vstupovat do veřejnosti nepřístupných jeskyní,
- d) provádět změny druhů pozemků,
- e) poskytovat prodejní nebo jiné služby mimo budovy; souhlas se nevyžaduje k prodejním a jiným službám souvisejícím s lázeňskou péčí nebo provozem jeskyní,
- f) vjíždět vozidly do území národní přírodní památky; souhlas se nevyžaduje u vozidel orgánů veřejné a státní správy při výkonu státní správy, policie, záchranných služeb, obrany státu a veterinární služby, vozidel potřebných pro zajištění péče o lesní nebo zemědělské pozemky či porosty nebo pro správu vodních toků nebo pro zajištění provozu lázní a vozidel vlastníků nebo nájemců pozemků nebo osob jimi pověřených; souhlas se dále nevyžaduje pro jízdu jízdními koly na cyklotrasách vyznačených v terénu,
- g) provádět opravy a rekonstrukce staveb a zařízení; souhlas se nevyžaduje pro opravy a rekonstrukce existujících staveb a zařízení, které se nacházejí v katastrálním území Teplice nad Bečvou na sta-

¹⁾ § 2 odst. 4 zákona č. 164/2001 Sb., o přírodních léčivých zdrojích, zdrojích přírodních minerálních vod, přírodních léčebných lázních a lázeňských místech a o změně některých souvisejících zákonů (lázeňský zákon).

²⁾ Nařízení vlády č. 116/1995 Sb., kterým se stanoví geodetické referenční systémy, státní mapová díla závazná na celém území státu a zásady jejich používání.

³⁾ § 42 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.

⁴⁾ § 35 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb.

vebních parcelách evidovaných v katastru nemovitostí pod čísly 66, 71, 73, 74, 75, 87, 121, 122 a 170, pokud se při tom nebude zasahovat do zemského povrchu, a pro využití a obnovu přírodních léčivých zdrojů⁵⁾ a stávajících inženýrských sítí na celém území národní přírodní památky,

§ 4

Ochranné pásmo

Ochranné pásmo národní přírodní památky⁶⁾ tvoří část pozemku parc. č. 208/1 v k. ú. Teplice nad Bečvou, jež neleží na území národní přírodní památky.

§ 5

Účinnost

h) zřizovat skládky, a to i přechodné,

i) provádět průzkumné a jiné vrty; souhlas se nevyžaduje pro obnovu přírodních léčivých zdrojů.

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem jejího vyhlášení.

Ministr:

RNDr. Ambrozek v. r.

⁵⁾ § 2 odst. 1 zákona č. 164/2001 Sb.

⁶⁾ § 37 zákona č. 114/1992 Sb.

Příloha č. 1 k vyhlášce č. 105/2003 Sb.

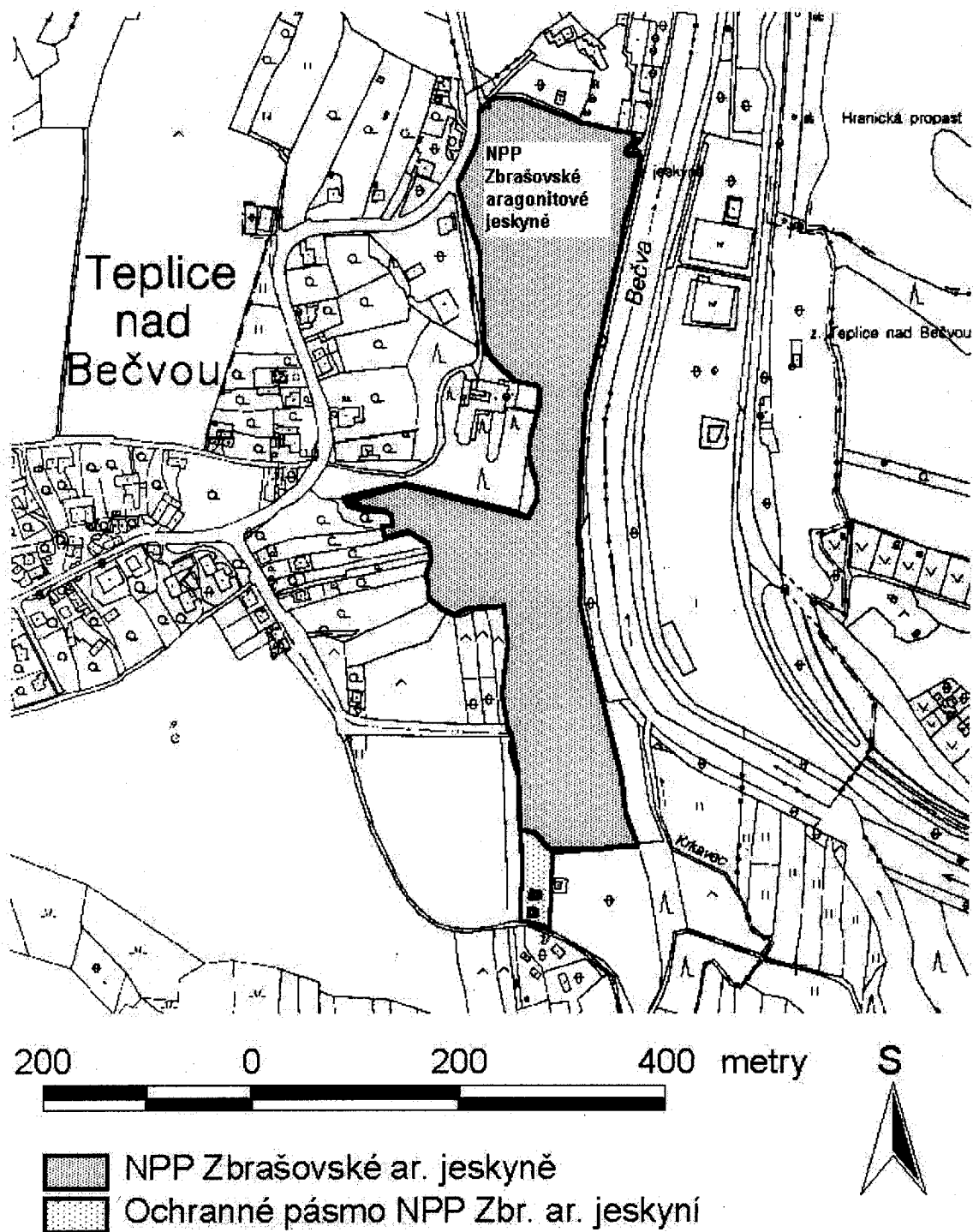
**Seznam souřadnic (S-JTSK) jednotlivých vrcholů geometrického obrazce, kterým jsou
stanoveny hranice Národní přírodní památky Zbrašovské aragonitové jeskyně**

číslo bodu	souřadnice - Y	souřadnice - X	pořadí bodu v obrazci
12901660001	512267.47	1131677.01	1
12901660002	512293.56	1131674.96	2
12901660003	512298.21	1131679.20	3
12901660004	512298.72	1131680.60	4
12901660005	512299.00	1131682.08	5
12901660006	512299.16	1131683.55	6
12901660007	512303.59	1131686.09	7
12901660008	512305.59	1131687.41	8
12901660009	512306.99	1131688.93	9
12901660010	512307.36	1131689.87	10
12901660011	512307.47	1131699.61	11
12901660012	512308.32	1131707.61	12
12901660013	512309.93	1131715.50	13
12901660014	512312.10	1131723.19	14
12901660015	512313.32	1131726.93	15
12901660016	512316.76	1131735.70	16
12901660017	512327.88	1131755.71	17
12901660021	512328.32	1131756.85	18
12901660022	512327.21	1131764.13	19
12901660023	512326.65	1131766.66	20
12901660024	512316.75	1131793.55	21
12901660025	512309.11	1131814.43	22
12901660026	512308.07	1131818.02	23
12901660027	512307.64	1131820.17	24
12901660028	512307.36	1131822.11	25
12901660029	512307.17	1131824.07	26
12901660030	512306.95	1131827.06	27
12901660031	512306.81	1131830.65	28
12901660032	512305.54	1131856.82	29
12901660033	512303.35	1131902.74	30
12901660034	512303.51	1131906.04	31
12901660035	512298.23	1131918.87	32
12901660036	512295.53	1131923.52	33
12901660037	512289.82	1131930.13	34
12901660038	512285.33	1131934.45	35
12901660039	512276.86	1131942.02	36
12901660040	512273.69	1131944.63	37
12901660041	512268.78	1131946.32	38
12901660044	512249.49	1131950.25	39
12901660045	512248.64	1131956.04	40
12901660046	512248.23	1131962.50	41

12901660047	512248.75	1131967.57	42
12901660048	512250.64	1131974.63	43
12901660049	512251.91	1131979.90	44
12901660050	512257.12	1131999.45	45
12901660051	512258.19	1132004.41	46
12901660052	512258.81	1132008.40	47
12901660053	512258.70	1132015.48	48
12901660054	512257.45	1132023.44	49
12901660055	512255.03	1132032.15	50
12901660056	512252.60	1132038.79	51
12901660057	512251.04	1132044.63	52
12901660058	512250.46	1132049.63	53
12901660059	512250.85	1132054.62	54
12901660060	512251.75	1132058.59	55
12901660061	512253.32	1132062.20	56
12901660062	512256.81	1132068.42	57
12901660063	512260.89	1132075.32	58
12901660064	512378.82	1132043.84	59
12901660067	512429.97	1132058.19	60
12901660068	512422.35	1132064.03	61
12901660069	512402.80	1132067.73	62
12901660070	512399.53	1132068.08	63
12901660071	512391.23	1132072.70	64
12901660072	512390.90	1132077.59	65
12901660073	512390.67	1132081.80	66
12901660074	512400.63	1132083.35	67
12901660077	512398.23	1132094.29	68
12901660078	512375.29	1132088.25	69
12901660065	512355.04	1132099.80	70
12901660084	512353.07	1132113.93	71
12901660091	512357.74	1132129.58	72
12901660090	512355.83	1132138.04	73
12901660089	512356.17	1132150.22	74
12901660088	512342.51	1132162.17	75
12901660087	512330.45	1132167.59	76
12901660066	512315.56	1132160.97	77
12901660086	512282.26	1132157.97	78
12901660085	512282.08	1132173.16	79
12901660099	512279.20	1132194.85	80
12901660092	512283.07	1132225.55	81
12901660094	512283.79	1132243.65	82
12901660095	512278.47	1132272.70	83
12901660096	512275.43	1132281.64	84
12901660097	512272.58	1132294.38	85
12901660098	512268.52	1132318.68	86
12901660100	512265.59	1132371.70	87
12901660101	512251.07	1132375.91	88
12901660102	512238.51	1132390.70	89
12901660020	512188.77	1132390.74	90
12901660105	512153.68	1132386.87	91

12901660043	512164.64	1132354.77	92
12901660076	512168.92	1132321.71	93
12901660120	512188.21	1132246.02	94
12901660107	512200.91	1132194.48	95
12901660109	512210.08	1132153.43	96
12901660112	512208.18	1132149.77	97
12901660118	512208.70	1132123.76	98
12901660135	512211.44	1132090.27	99
12901660136	512211.65	1132083.95	100
12901660137	512209.65	1132070.78	101
12901660138	512209.79	1132045.40	102
12901660139	512209.34	1132020.27	103
12901660140	512207.70	1131998.49	104
12901660141	512204.70	1131970.42	105
12901660142	512204.79	1131964.25	106
12901660143	512204.37	1131960.64	107
12901660144	512204.03	1131957.07	108
12901660145	512201.94	1131951.25	109
12901660146	512195.58	1131925.06	110
12901660147	512189.01	1131896.68	111
12901660148	512183.12	1131870.00	112
12901660149	512176.84	1131842.84	113
12901660150	512170.26	1131814.08	114
12901660151	512167.68	1131794.06	115
12901660152	512166.21	1131787.71	116
12901660153	512165.23	1131787.30	117
12901660154	512164.48	1131784.12	118
12901660155	512162.34	1131777.47	119
12901660156	512159.83	1131766.58	120
12901660157	512151.92	1131731.89	121
12901660158	512157.53	1131731.19	122
12901660159	512164.02	1131730.25	123
12901660160	512164.35	1131730.01	124
12901660161	512164.71	1131729.27	125
12901660162	512165.87	1131727.97	126
12901660178	512166.29	1131726.53	127
12901660177	512166.12	1131725.21	128
12901660176	512165.15	1131723.89	129
12901660175	512164.18	1131723.34	130
12901660174	512163.45	1131722.75	131
12901660173	512163.03	1131722.48	132
12901660172	512160.24	1131717.47	133
12901660171	512159.08	1131710.46	134
12901660170	512161.52	1131710.08	135
12901660169	512165.17	1131709.63	136
12901660168	512174.19	1131708.16	137
12901660167	512209.89	1131700.35	138

NPP Zbrašovské aragonitové jeskyně

106

NÁLEZ

Ústavního soudu

Jménem České republiky

Plénium Ústavního soudu rozhodlo 26. března 2003 ve věci ústavní stížnosti V. W. (V.) proti usnesení Nejvyššího soudu ze 17. 10. 2002 sp. zn. 15 Tz 47/2002

takto:

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. 10. 2002 sp. zn. 15 Tz 47/2002 se ruší pro rozpor s čl. 15 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

Odůvodnění

I.

Ústavní stížností doručenou Ústavnímu soudu dne 7. 11. 2002 se stěžovatel domáhá zrušení usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. 10. 2002 sp. zn. 15 Tz 47/2002, kterým byla zamítnuta stížnost pro porušení zákona podaná ministrem spravedlnosti ve prospěch stěžovatele.

Stěžovatel byl rozsudkem bývalého Nižšího vojenského soudu v Brně PSP 47 ze dne 7. 1. 1954 sp. zn. T 2/54 uznán vinným ze spáchání trestného činu vyhýbání se služební povinnosti podle § 270 odst. 1 písm. b) zákona č. 86/1950 Sb., trestní zákon. Tohoto činu se měl dopustit tím, že dne 1. 11. 1953 si odmítl obléci stejnokroj, převzít přidělenou zbraň a konat vojenskou službu, přičemž se odvolával na své náboženské přesvědčení. Za tento trestný čin byl odsouzen k trestu odnětí svobody v délce dva a půl roku a současně s tím byla vyslovena na dobu tří let ztráta čestných práv občanských a ztráta práv uvedených v § 44 odst. 2 trestního zákona č. 86/1950 Sb.

Proti tomuto rozsudku, který nabyl právní moci dne 7. 1. 1954, podal ministr spravedlnosti ve prospěch stěžovatele stížnost pro porušení zákona, v níž argumentoval tím, že rozsudkem byl porušen zákon v ust. § 2 odst. 3 zákona č. 87/1950 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve vztahu k ustanovení § 270 odst. 1 písm. b) zákona č. 86/1950 Sb., trestní zákon, a to z důvodů uvedených v ustanovení § 1 odst. 1 a 2 zákona č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci, ve znění pozdějších předpisů.

Príslušný senát Nejvyššího soudu projednal stížnost pro porušení zákona dne 29. 5. 2002, přičemž usnesením sp. zn. 11 Tz 205/01 rozhodl s ohledem na dosavadní rozdílnou rozhodovací praxi senátů Nejvyššího soudu o postoupení věci velkému senátu trestního kolegia. Za klíčovou otázku označil to, zda na jednání stěžovatele lze nahlížet jako na trestný čin anebo zda jím stěžovatel jen realizoval Ústavou garantovanou náboženskou svobodu, avšak v rozporu s Ústavou uloženými povinnostmi vůči státu a společnosti.

V odůvodnění napadeného usnesení velkého senátu Nejvyššího soudu ze dne 17. 10. 2002 sp. zn. 15 Tz 47/2002 velký senát především uvedl, že správnost napadeného rozhodnutí i správnost předcházejícího řízení posuzuje v řízení o stížnosti pro porušení zákona ex tunc, tj. podle skutkového a právního stavu, který existoval v době, kdy bylo rozhodnutí napadené stížností pro porušení zákona vydáno.

Ustanovením § 2 odst. 1 zákona o soudní rehabilitaci byla přímo ze zákona zrušena odsuzující rozhodnutí za takové činy, které byly prohlášeny za trestné činy v rozporu s principy demokratické společnosti respektující občanská politická práva a svobody zaručené ústavou a vyjádřené v mezinárodních dokumentech a mezinárodních právních normách. Trestný čin vyhýbání se služební povinnosti podle § 270 odst. 1 písm. b) trestního zákona č. 86/1950 Sb. není uveden v ustanovení § 2 odst. 1 zákona o soudní rehabilitaci. Vzhledem k tomu nelze podle odůvodnění napadeného usnesení velkého senátu Nejvyššího soudu považovat odsouzení stěžovatele za nezákonné jen proto, že se při jeho spáchání odvolával na své náboženské přesvědčení. Jestliže zákonodárce nepovažoval za nutné takové odsouzení zrušit přímo ze zákona, pak nejde o čin, jehož prohlášení za trestný čin by samo o sobě odporovalo mezinárodním dokumentům, mezinárodním právním normám a principům demokratické společnosti respektující zaručená občanská politická práva a svobody. Proto podle Nejvyššího soudu ani odsouzení pro uvedený trestný čin nelze samo o sobě pokládat za neslučitelné s demokratickými a právními principy a bez dalšího v něm spatřovat porušení zákona.

II.

Stěžovatel v ústavní stížnosti především namítá, že Nejvyšší soud se nezabýval konkrétním trestním případem, nýbrž vyslovoval obecné úvahy o tom, zda v dané době mohlo dojít k oprávněnému trestnímu postihu za trestný čin vyhýbání se služební povinnosti, že zcela přehlédl právní názor Ústavního soudu vyjádřený zejména v nálezu ve věci sp. zn. II. ÚS 285/97, zcela pominul otázku speciálního subjektu a skládal se i ze soudců, kteří měli být z jednání vyloučeni.

Podle názoru stěžovatele není existence zákonné povinnosti sama o sobě dostatečným důvodem k omezení náboženské svobody. Podle stěžovatele musí být splněny další předpoklady, tj. že vojenská služba by musela sloužit k zajištění práv a svobod ostatních lidí a musela by odpovídat spravedlivým požadavkům morálky, veřejného pořádku a obecného blaha v demokratické společnosti. Těmto požadavkům však vojenská služba v komunistickém režimu nemohla vyhovět. Vojenská služba, jak stěžovatel uvedl, vůbec nesloužila k zajištění práv a svobod ostatních lidí, ale měla sloužit k ozbrojené ochraně režimu, který systematicky a trvale porušoval lidská práva, byl zločinný, nelegitimní a zavrženíhodný. Z tohoto hlediska byla podle názoru stěžovatele jeho náboženská svoboda nadměrně omezena nejen ve smyslu čl. 18 a čl. 29 odst. 2 Všeobecné deklarace lidských práv (dále jen „Deklarace“), ale také čl. 9 odst. 1 a 2 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“).

Stěžovatel se dále domnívá, že pro posouzení jeho případu není rozhodující, zda ministr spravedlnosti podal nebo nepodal stížnost i v jiných případech ve prospěch osob, které jednaly stejně jako on, nicméně z jiných pohnutí. Nejvyšší soud sice ve svém rozhodnutí odkazuje na čl. 1, čl. 2 odst. 1 a čl. 3 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“), nicméně podle názoru stěžovatele svým rozhodnutím právě tato ustanovení porušil, když je aplikoval tak, jako by se stěžovatel domáhal výhod na úkor jiných subjektů. Naopak stěžovatel se cítí být diskriminován, přičemž v ústavní stížnosti poznamenal, že žádná mezinárodní smlouva ani vnitrostátní úprava nerozlišují, zda někdo odmítl vojenskou službu kvůli tomu, že má určité náboženské přesvědčení, či nikoliv.

Stěžovatel se rovněž domnívá, že Nejvyšší soud porušil napadeným rozhodnutím právo na spravedlivý proces zaručené čl. 36 odst. 1 Listiny a čl. 6 odst. 1 Úmluvy. Podle jeho názoru měl velký senát, jemuž byla věc předložena za účelem sjednocení právního názoru zastávaného různými senáty Nejvyššího soudu, analyzovat právní závěry v obdobných dřívějších rozhodnutích, nikoliv jen „opsat“ předchozí zamítavá rozhodnutí 5. senátu trestního kolegia Nejvyššího soudu.

Stěžovatel rovněž nesouhlasí s názorem Nejvyššího soudu, podle něhož mu postupem náčelníka Vojenského obvodového soudu v Brně, který na dotaz stěžovatelovy právní zástupkyně uvedl zavádějící informaci o soudní rehabilitaci, nebylo bráněno v uplatnění jeho práva na soudní rehabilitaci. Stěžovatel se domnívá, že jeho tehdejší právní zástupkyně neučinila neformální dotaz, ale dotaz oficiální, a povinností náčelníka bylo jednat podle ustanovení § 52 trestního řádu, tj. jednat tak, jak to vyžaduje význam a výchovný účel trestního řízení. Stěžovatel proto jednal v dobré víře, že náčelníkova odpověď je správná, a návrh na soudní rehabilitaci nepodal.

S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti se stěžovatel domnívá, že Nejvyšší soud svým rozhodnutím porušil jeho ústavně zaručená práva podle čl. 18 a čl. 29 Deklarace, čl. 9 odst. 1 a 2, čl. 6 odst. 1 Úmluvy a čl. 36 odst. 1 Listiny.

Podáním ze dne 17. 3. 2003 doplnil stěžovatel svou ústavní stížnost tak, že vytkl také porušení práva na svobodu svědomí podle čl. 15 odst. 1 Listiny, a to z důvodů, které jsou rozvedeny v odůvodnění nálezu Ústavního soudu ze dne 11. 3. 2003 sp. zn. I. ÚS 671/01.

III.

Na výzvu Ústavního soudu se k podané ústavní stížnosti vyjádřil jako účastník řízení Nejvyšší soud. Předseda velkého senátu ve svém vyjádření uvedl, že stížnost pro porušení zákona ve prospěch V. W. (V.) byla postoupena k rozhodnutí velkému senátu z důvodu sjednocení rozhodovací praxe senátů trestního kolegia. Senáty Nejvyššího soudu zaujímají k dané otázce dva názory.

Podle jednoho nelze odsouzení za trestný čin vyhýbání se služební povinnosti podle § 270 odst. 1 písm. b) trestního zákona č. 86/1950 Sb. pokládat samo o sobě za neslučitelné s demokratickými a právními principy a bez dalšího v něm shledávat porušení zákona, třebaže k původnímu odsouzení došlo v období od 25. února 1948 do 1. ledna 1990 za skutek spáchaný po 5. květnu 1945. Žádné výslovně uvedené právo odmítnout plnění zákonných povinností vůči státu, včetně povinnosti vojenské, nezakládá podle tohoto názoru ani Deklarace ani mezinárodní smlouvy o lidských právech, a i v demokratických státech je takový trestní postih přípustný dokonce i v případech, kdy neexistuje možnost alternativní služby.

Druhý názor je postaven na přesvědčení, že za situace, kdy neexistovala alternativa k výkonu základní vojenské služby pro případ, že by její výkon vedl k popření náboženského přesvědčení občana, nebylo možno jeho čin, kterým realizoval ústavou a mezinárodními úmluvami zaručené svobody, pokládat za trestný čin.

Jak dále uvedl předseda velkého senátu, skončila snaha o sjednocení dosavadní nejednotné praxe senátů vítězstvím prvního názoru, ač tento názor převážil v devítičlenném velkém senátu nejtěsnější možnou většinou. Předseda velkého senátu ve svém stanovisku vyjádřil pochybnost o dostatečné reprezentativnosti názoru, který v napadeném rozhodnutí převážil, zvláště s ohledem na skutečnost, že některé senáty byly ve velkém senátu zastoupeny více než jedním soudcem.

IV.

Vedlejší účastník řízení o ústavní stížnosti, ministr spravedlnosti, vyjádřil s napadeným rozhodnutím ve svém stanovisku ze dne 16. 1. 2003 nesouhlas. Ministr spravedlnosti se domnívá, že v případě stěžovatele došlo k porušení ustanovení § 2 odst. 3 zákona č. 87/1950 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve vztahu k ust. § 270 odst. 1 písm. b) trestního zákona č. 86/1950 Sb., a to z důvodů uvedených v ustanovení § 1 odst. 1 a 2 zákona č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci.

Ministr spravedlnosti se domnívá, že došlo k porušení rovnosti podle čl. (správně §) 1 tehdy platné Ústavy, neboť nerovnoměrnost mezi přiznanými právy a uloženými povinnostmi zcela jednoznačně stavěla do nevýhodné pozice všechny občany, kteří chtěli výkon ústavně zaručené náboženské svobody prakticky realizovat oproti těm, jejichž přesvědčení postrádalo duchovní dimenze. V té době platný ústavní zákon č. 150/1948 Sb., tzv. Ústava 9. května, přiznávala v čl. (správně §) 16 odst. 1 každému občanu státu právo volby jakékoliv náboženské víry; na druhé straně striktně vymezila v § 34 odst. 1 a 2 i základní povinnosti občana ke státu, mezi nimiž je i povinnost související s obranou vlasti. Za tohoto stavu měl stěžovatel možnost dostat svému náboženskému přesvědčení pouze za cenu trestněprávních důsledků, při nichž se jako věřící dostal do rozporu se svými povinnostmi občana při obraně státu.

V.

Vzhledem k tomu, že o stížnosti pro porušení zákona rozhodoval velký senát trestního kolegia Nejvyššího soudu, je v souladu s usnesením pléna Ústavního soudu publikovaného jako sdělení Ústavního soudu č. 8/2001 Sb. k projednání ústavní stížnosti proti tomuto rozhodnutí příslušné plénum Ústavního soudu.

Poté, co Ústavní soud zjistil, že ústavní stížnost splňuje všechny formální náležitosti a že byla podána včas, přistoupil k jejímu meritornímu posouzení.

VI.

1.

Ústavní stížností je napadeno shora označené rozhodnutí Nejvyššího soudu, v němž Nejvyšší soud vycházel z teze, dle níž v řízení o stížnosti pro porušení zákona posuzuje „správnost“ (správně zákonnost) napadeného rozhodnutí i „správnost“ (správně zákonnost) předchozího řízení ex tunc, tedy dle skutkového a právního stavu v době, kdy bylo napadené rozhodnutí vydáno, popř. kdy bylo konáno řízení, jež tomuto rozhodnutí předcházelo, nova (nové skutečnosti a důkazy) jsou nepřipustná.

Tato výchozí teze není však dle názoru Ústavního soudu uplatnitelná beze zbytku. Výklad i sebestarších trestněprávních norem, je-li díky využitelnému procesnímu prostředku prováděn soudem dnes s důsledky pro posouzení trestního postihu osoby, tedy s důsledky zasahujícími do osobní sféry takové osoby, nemůže být proveden bez ohledu na dnes platné konstitutivní hodnoty a principy demokratického právního státu tak, jak jsou vyjádřeny v ústavním pořádku České republiky. Jen takto omezeně, hodnotově diskontinuálně, lze chápat kontinuitu se „starým právem“ (viz nálezy Ústavního soudu Pl. ÚS 19/93 – Sbírka nálezů a usnesení Ústavního soudu ČR, sv. 1, č. 1 – vyhlášený pod č. 14/1994 Sb.), jehož aplikace (zákonnost) je předmětem soudobého řízení o stížnosti pro porušení zákona.

Obdobně se k aplikaci „starého práva“ vyjádřil i Evropský soud pro lidská práva (rozhodnutí ve věci Streletz, Kessler, Krenz v. SRN ze dne 22. 3. 2001), když mj. uvedl, že „soudy státu, který nahradil dříve existující stát, nemohou být kritizovány za aplikaci a interpretaci tehdy platných právních norem prováděnou ve světle principů ovládajících stát podléhající principu panství práva (rule of law)“. Ještě pregnantněji je tato idea rozvedena ve stanovisku soudce Levitse, doplňujícím odůvodnění uvedeného rozhodnutí. Uvedl: „zdá se, že interpretace a aplikace práva závisí všeobecně na politickém režimu, v němž právo funguje jako subsystém. (...) Rozdíly v interpretaci a aplikaci práva mezi demokratickým a socialistickým systémem pokrývají všechny důležité elementy práva. (...) To nás přivádí k otázce, zda po změně politického režimu ze socialistického na demokratický je legitimní aplikovat „staré“ právo (...) takovými interpretačními a aplikačními postupy, které jsou inherentní novému demokratickému politickému režimu. Chci říci, že dle mého názoru není jiné řešení možné. Demokratické státy mohou povolit svým institucím aplikovat právo, které má původ v předdemokratickém režimu, pouze takovým způsobem, který je inherentní demokratickému politickému řádu (ve smyslu, ve kterém je tento pojem vykládán v tradičních demokraciích). Užití jiných metod aplikace práva (z nichž vyplývá dosažení odlišného výsledku z téhož právního textu) by poškodilo samotné jádro „ordre public“ demokratického státu. (...) Důsledně vzato, interpretace a aplikace právních norem socialistickou nebo jinou nedemokratickou metodologií (s netolerovatelnými důsledky pro demokratický systém) by měla být z pohledu demokratického systému považována za vadnou. (...) Dle mého názoru jde o výzvu, která je odvozena z inherentní univerzality lidských práv a demokratických hodnot, jimiž jsou vázány všechny demokratické instituce. Přinejmenším od dob Norimberského procesu je této koncepci demokratického řádu ve světě velmi dobře rozuměno a proto je předvídatelná pro každého“.

S názorem vyjádřeným soudcem Levitse se Ústavní soud plně ztotožňuje.

2.

Vzhledem k tomu, že v řízení o stížnosti pro porušení zákona měla být přezkoumávána zákonnost řízení a rozhodnutí označeného shora ve vztahu k odsuzujícímu rozsudku (rovněž označenému shora) za trestný čin vyhýbání se služební povinnosti, je zapotřebí zkoumat, zda napadeným rozhodnutím Nejvyššího soudu nedošlo k porušení základních práv stěžovatele, včetně jeho základního práva na svobodu svědomí, která je obsažena v čl. 15 odst. 1 Listiny.

- a) Svoboda svědomí má konstitutivní význam pro demokratický právní stát respektující liberální myšlenku přednosti odpovědné důstojné lidské bytosti před státem – tj. myšlenku úcty (respektu a ochrany) státu k právům člověka a občana [čl. 1 odst. 1 Ústavy České republiky (dále jen „Ústava“)]. Naopak je příznačné pro totalitní politické režimy, že nerespektují autonomii svědomí jednotlivce, když se pokoušejí i za pomoci represivní trestní politiky potlačovat svobodu svědomí jednotlivce, a tak jej nutí k přijetí vůle vládnoucích, která si činí nárok na jediné možné dobré rozhodnutí a v tomto smyslu jediné etické rozhodnutí. Tento trend lze sledovat i v československé, resp. české ústavní rovině. Tak ústavní listina č. 121/1920 Sb., stejně jako současná Listina, nepředpokládala možnost zákonného omezení svobody svědomí, kterou výslovně obsahovala. Tzv. Ústava 9. května č. 150/1948 Sb. sice v § 15 svobodu svědomí deklarovala, avšak zároveň ji negovala tím, že stanovila, že svoboda svědomí nemůže být důvodem k odepření splnění občanské povinnosti, kterou stanovil obyčejný zákon. Ústava Československé socialistické republiky č. 100/1960 Sb. již svobodu svědomí vůbec nezmiňuje.

Svoboda svědomí se projevuje v rozhodnutích jednotlivce učiněných v určitých konkrétních situacích, tedy „tady a teď“, pocítovaných jako hluboce prožitá povinnost. Nejde tedy o postoj jednotlivce k abstraktním problémům platný jednou provždy a ve všech situacích. V rozhodnutí diktovaném svědomím jde o splnutí pro jednotlivce závazné mravní normy s jím vyhodnocenou situací. Jde tedy o integraci poznané normy s posouzením skutkového stavu. Rozhodnutí diktované svědomím spočívá na existenci svědomí samotného, nikoliv na specifických náboženských či ideologických představách. Strukturálním znakem svědomí je kromě souvztažnosti k normě a zároveň k situaci i osobní prožitek bezpodmínečné povinnosti.

Z uvedeného vyplývá, že svobodu svědomí nelze zaměňovat se svobodou víry ani se svobodou náboženskou. Na rozdíl od těchto svobod je rozhodnutí diktované svědomím vždy konkrétní, neboť jeho předmětem je konkrétní chování v konkrétní situaci. Abstraktní, obecné nebo absolutní mohou být jen důvody nebo maximy, které spoluvytvářejí normu, již svědomí v daný okamžik akceptuje. Rozhodnutí diktované svědomím v nich může nalézt normativní odůvodnění, které se uplatní při řešení konfliktu mezi takovým principem či maximou a právní normou zavazující k opaku. Situace je ovšem vždy individualizována časem, místem a konkrétními okolnostmi. Podstatné je, že jde o vážné, mravní, na kategorie dobro a zlo orientované rozhodnutí [srovnej např. rozhodnutí Ústavního soudu SRN in BVerfGE 12, 45 (55)], které jednotlivce prožívá jako závaznou povinnost či jako bezpodmínečný příkaz k určitému chování.

Ve specifickém mravním charakteru a v jeho vztahu k osobní morální pravdivosti či opravdovosti, která rozhodnutí propůjčuje bezpodmínečnost, spočívá rozlišení mezi rozhodnutím učiněným toliko poukazem na motivaci politickou či ideologickou (jde o externí veličiny nepromítnuté do vnitřní morální roviny) nebo na psychický stav (který existuje bez nutnosti činit morální soud).

- b) Svoboda svědomí patří k tzv. základním právům absolutním, tj. k takovým, která nelze omezit obyčejným zákonem, jehož účelem by bylo omezit takové absolutní základní právo, v tomto případě svobodu svědomí. Každý zákon z jedné strany vyjadřuje veřejný zájem a z druhé strany formuluje i mravní přesvědčení parlamentní většiny, díky níž byl přijat, a tímto způsobem formuluje mravní přesvědčení většiny společnosti, jejímž odrazem je složení parlamentu. Je-li individuální svědomí v rozporu s určitou právní normou, zajisté taková skutečnost nemůže mít za následek nezávažnost takové právní normy, byť i jen ve vztahu k osobě, již svědomí velí konkrétní právní normu nerespektovat. Svoboda svědomí však může mít vliv na uplatnitelnost či vynutitelnost takové právní normy ve vztahu k těm, jejichž svědomí se přičí. Při zvažování, zda se v případě takového konfliktu právní normy s konkrétně uplatňovanou svobodou svědomí má prosadit posléze jmenovaná svoboda svědomí, je třeba zvážit, zda by takové rozhodnutí nezasáhlo do základních práv třetích osob anebo zda prosazení svobody svědomí nebrání jiné hodnoty či principy obsažené v ústavním pořádku České republiky jako celku (ústavně imanentní omezení základních práv a svobod).

VII.

Zásadně je věcí Nejvyššího soudu posoudit, zda rozhodnutím napadeným stížností pro porušení zákona byl porušen zákon. Úkolem Ústavního soudu je posouzení toho, zda Nejvyšším soudem zvolená interpretace zákonných ustanovení neporušuje základní práva a svobody stěžovatele, resp. posouzení toho, zda lze případně nalézt takovou interpretaci aplikovaných ustanovení zákona, která by základní práva a svobody stěžovatele neporušovala.

Ústavní stížnost je důvodná, neboť napadené rozhodnutí Nejvyššího soudu nevzalo přiměřeně v úvahu základní právo stěžovatele plynoucí z čl. 15 odst. 1 Listiny na svobodu svědomí chápanou ve shora uvedeném smyslu a rozsahu. Ač totiž stěžovatel poukazoval na své náboženské přesvědčení, odmítnutí (vyhýbání se)

služební (vojenské) povinnosti bylo reálně projevěným osobním rozhodnutím diktovaným svědomím, na kterém se maximy plynoucí z víry či náboženského přesvědčení stěžovatele toliko podílely.

Dřívější rozhodnutí Ústavního soudu týkající se kolize povinnosti nastoupit vojenskou službu se základními právy se soustředila především na rozpor této povinnosti se svobodou náboženského vyznání (srov. rozhodnutí ve věcech sp. zn. II. ÚS 285/97, *Sbírka nálezů a usnesení Ústavního soudu ČR*, sv. 12, č. 117; a sp. zn. II. ÚS 187/2000, *Sbírka nálezů a usnesení Ústavního soudu ČR*, sv. 21, č. 40). Z důvodu odlišnosti svobody svědomí a svobody náboženského přesvědčení vyložené shora Ústavní soud zkoumal nejprve vztah napadených rozhodnutí ke svobodě svědomí ve smyslu čl. 15 odst. 1 Listiny. Ústavní soud je totiž toho názoru, že odmítnutí nastoupit vojenskou službu lze učinit i z důvodů nesouvisejících s náboženským přesvědčením a že i takovou svobodu Listina chrání.

Nejvyšší soud nedostal povinnosti posoudit zákonnost stížností pro porušení zákona napadeného rozhodnutí, jakož i řízení, které mu předcházelo, ve světle čl. 15 odst. 1 Listiny, kterou měl z důvodů uvedených shora. Skutečnost, že tzv. Ústava 9. května odepřela svobodě svědomí charakter tzv. absolutního práva, plynula již z podstaty politického režimu nastoleného v únoru 1948. Nové omezení svobody svědomí přerušilo kontinuitu chápání svobody svědomí jako absolutního práva tak, jak ji chránila ústavní listina z roku 1920. Poúnorová ústavní konstrukce svobody svědomí se právně filosoficky odchyluje od vývoje základních práv, který započal norimberským tribunálem a pokračoval přijetím Všeobecné deklarace lidských práv.

Pro demokratický právní stát, jímž Česká republika má být podle normativního příkazu plynoucího z čl. 1 odst. 1 Ústavy, je nepřijatelné, aby Nejvyšší soud vykládal § 267 odst. 3 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, tak, že přezkumem zákonnosti napadeného rozhodnutí se rozumí výklad aplikovaného „starého práva“ v souladu s někdejší dobovou judikaturou. Ze stejného důvodu také není možné, aby při úvahách o tom, zda stížností pro porušení zákona napadené původní rozhodnutí je zákonné, nebral v úvahu a nevázil základní práva a principy českého ústavního pořádku, do nichž bylo napadeným rozhodnutím zasazeno. Ignorování těchto referenčních norem a principů činí napadené rozhodnutí Nejvyššího soudu nejen vadným pro porušení subjektivního práva stěžovatele, nýbrž, a to Ústavní soud považuje za nutné nad rámec posuzované věci podotknout, i nesrozumitelným pro společnost, neboť podrývá její právní, resp. ústavní vědomí a přispívá k existující nedůvěře v soudnictví v tom smyslu, že české soudy nedokáží ochránit práva občanů ve vztahu ke státní moci, když se projevila excesivně. Tak se zmenšuje důvěra v materiálně chápanou demokratickou právní státnost České republiky. Nemá-li princip právní kontinuity působit destruktivně ve vztahu k české ústavní státnosti, je třeba důsledně trvat při aplikaci „starého práva“ na hodnotové diskontinuitě s ním a reflektovat tento přístup v soudních rozhodnutích.

Pokud Nejvyšší soud přehlédl působení čl. 15 odst. 1 Listiny na výklad § 267 odst. 3 trestního řádu, ve spojení s § 270 odst. 1 písm. b) zákona č. 86/1950 Sb., trestní zákon, k čemuž skutečně došlo, neboť zmíněné ustanovení trestního řádu vykládal restriktivně a nadto předmětem jeho úvah ve vztahu k citovanému ustanovení trestního zákona bylo toliko právo na náboženské přesvědčení, nikoliv svoboda svědomí v dimenzi absolutního práva, pokračoval v zásahu do svobody svědomí stěžovatele, který započal odsuzujícím rozsudkem v roce 1954. Nejvyšší soud svým rozhodnutím tento zásah neodstranil, a nedostal tak své povinnosti poskytnout ochranu základnímu právu, jak mu ukládá čl. 4 Ústavy.

Rozpor s dalšími základními právy, jejichž porušení bylo namítáno, nebylo za této situace třeba zkoumat.

Předseda Ústavního soudu:

JUDr. Holeček v. r.

OZNÁMENÍ

MORAVIAPRESS a. s. Břeclav zahájila od 1. 4. 2003 opět
prodej Sbírky zákonů ČR ve Specializované prodejně
 v Sokolovské ulici č. 35, 186 00 Praha 8.
 Telefon: 224 813 548, pracovní doba: po – pá: 8.30 – 17.30 hodin
 Těšíme se na Vaši návštěvu

Vydává a tiskne: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Bartůňkova 4, pošt. schr. 10, 149 01 Praha 415, telefon: 272 927 011, fax: 974 887 395 – **Redakce:** Ministerstvo vnitra, Nad Štolou 3, pošt. schr. 21/SB, 170 34 Praha 7-Holešovice, telefon: 974 832 341 a 974 833 502, fax: 974 833 502 – **Administrace:** písemné objednávky předplatného, změny adres a počtu odebíraných výtisků – MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, telefon: 519 305 161, fax: 519 321 417. Objednávky ve Slovenské republice přijímá a titul distribuuje Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Teslova 12, 821 02 Bratislava, tel.: 00421 2 44 45 46 28, fax: 00421 2 44 45 46 27. **Roční předplatné** se stanovuje za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku a je od předplatitelů vybíráno formou záloh ve výši oznámené ve Sbírce zákonů. Závěrečné vyúčtování se provádí po dodání kompletního ročníku na základě počtu skutečně vydaných částek (první záloha na rok 2003 činí 3000,- Kč) – Vychází podle potřeby – **Distribuce:** MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, celoroční předplatné – 516 205 176, 519 305 176, objednávky jednotlivých částek (dobírky) – 516 205 179, 519 305 179, objednávky-knihkupci – 516 205 161, 519 305 161, faxové objednávky – 519 321 417, e-mail – sbirky@moraviapress.cz, zelená linka – 800 100 314. **Internetová prodejna:** www.sbirkyzakonu.cz – **Drobný prodej – Benešov:** Oldřich HAAGER, Masarykovo nám. 231; **Brno:** Ing. Jiří Hrazdil, Vranovská 16, SEVT, a. s., Česká 14, Knihkupectví JUDr. Oktavián Kocián, Příkop 6, tel.: 545 175 080; **Břeclav:** Prodejna tiskovin, 17. listopadu 410, tel.: 519 322 132, fax: 519 370 036; **České Budějovice:** SEVT, a. s., Česká 3; **Hradec Králové:** TECHNOR, Wonkova 432; **Hrdějovice:** Ing. Jan Fau, Dlouhá 329; **Cheb:** EFREX, s. r. o., Karlova 31; **Chomutov:** DDD Knihkupectví – Antikvariát, Ruská 85; **Kadaň:** Knihárství – Příbicková, J. Švermy 14; **Kladno:** eL VaN, Ke Stadionu 1953; **Klatovy:** Krameriovo knihkupectví, nám. Míru 169; **Liberec:** Podještědské knihkupectví, Moskevská 28; **Litoměřice:** Jaroslav Tvrdlík, Lidická 69, tel.: 416 732 135, fax: 416 734 875; **Most:** Knihkupectví „U Knihomila“, Ing. Romana Kopková, Moskevská 1999; **Olomouc:** ANAG, spol. s r. o., Denisova č. 2, Zdeněk Chumchal – Knihkupectví Tycho, Ostružnická 3; **Ostrava:** LIBREX, Nádražní 14, Profesio, Hollarova 14, SEVT, a. s., Nádražní 29; **Otrokovice:** Ing. Kučeřík, Jungmannova 1165; **Pardubice:** LEJHANEK, s. r. o., třída Míru 65; **Plzeň:** ADMINA, Úslavská 2, EDICUM, Vojanova 45, Technické normy, Lábkova pav. č. 5; **Praha 1:** Dům učebnic a knih Černá Labuť, Na Poříčí 25, FIŠER-KLEMENTINUM, Karlova 1, LINDE Praha, a. s., Opletalova 35, Specializovaná prodejna Sbírky zákonů, Na Florenci 7–9, tel.: 606 603 946, e-mail: prodejna.zakonu@moraviapress.cz, PROSPEKTRUM, Na Poříčí 7, Knihkupectví Seidl, Štěpánská 30, NEOLUXOR s. r. o., Václavské nám. 41; **Praha 2:** ANAG, spol. s r. o., nám. Míru 9 (Národní dům); **Praha 4:** PROSPEKTRUM, Nákupní centrum Budějovická, Olbrachtova 64, SEVT, a. s., Jihlavská 405, Donáška tisku, Nuselská 53, tel.: 272 735 797-8; **Praha 5:** SEVT, a. s., E. Peškové 14; **Praha 6:** PPP – Staňková Isabela, Puškinovo nám. 17; **Praha 8:** JASIPA, Zenklova 60, Specializovaná prodejna Sbírky zákonů, Sokolovská 35, tel.: 224 813 548; **Praha 9:** Abonentní tiskový servis-Ing. Urban, Jablonecká 362; **Praha 10:** BMSS START, s. r. o., Vinohradská 190, Mediaprint & Kapa Pressegross, Štěrboboholská 1404/104; **Přerov:** Knihkupectví EM-ZET, Bartošova 9; **Sokolov:** KAMA, Kalousek Milan, K. H. Borovského 22, tel.: 352 303 402; **Šumperk:** Knihkupectví D & G, Hlavní tř. 23; **Tábor:** Milada Šimonová – EMU, Budějovická 928; **Teplíce:** Knihkupectví L & N, Masarykova 15; **Trutnov:** Galerie ALFA, Bulharská 58; **Ústí nad Labem:** Severočeská distribuční, s. r. o., Havířská 327, tel.: 475 603 866, fax: 475 603 877, Kartoon, s. r. o., Solvayova 1597/3, Vazby a doplňování Sbírky zákonů včetně dopravy zdarma, tel.+fax: 475 501 773, www.kartoon.cz, e-mail: kartoon@kartoon.cz; **Zábřeh:** Mgr. Ivana Patková, Žižkova 45; **Zátec:** Prodejna U Pivovaru, Žižkovo nám. 76, Jindřich Procházka, Bezděkov 89 – Vazby Sbírky, tel.: 415 712 904. **Distribuční podmínky předplatného:** jednotlivé částky jsou expedovány neprodleně po dodání z tiskárny. Objednávky nového předplatného jsou vyřizovány do 15 dnů a pravidelné dodávky jsou zahajovány od nejbližší částky po ověření úhrady předplatného nebo jeho zálohy. Částky vyšlé v době od zaevdování předplatného do jeho úhrady jsou doposílány jednorázově. Změny adres a počtu odebíraných výtisků jsou prováděny do 15 dnů. **Reklamacce:** informace na tel. čísle 519 305 168. V písemném styku vždy uvádějte IČO (právnícká osoba), rodné číslo (fyzická osoba). **Podávání novinových zásilek** povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpný závod Jižní Morava Ředitelství v Brně č. j. P/2-4463/95 ze dne 8. 11. 1995.